

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 czerwca 2018 r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim w sprawie z powództwa Z. K. przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu w Piotrkowie Trybunalskim, Skarbowi Państwa - Prokuraturze Rejonowej w Piotrkowie Trybunalskim zastępowanej przez Prokuraturę Okręgową w Piotrkowie Trybunalskim, Skarbowi Państwa - Państwowej Inspekcji Pracy w P., Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim, A. R. (1) Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Piotrkowie Trybunalskim o zapłatę:

1. oddalił powództwa co do wszystkich pozwanych;
2. zasądził od powoda Z. K. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim kwotę 2.400,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;
3. zasądził od powoda Z. K. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa - Prokuratury Rejonowej w Piotrkowie Trybunalskim zastępowanej przez Prokuraturę Okręgową w Piotrkowie Trybunalskim kwotę 2.400,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;
4. zasądził od powoda Z. K. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa Państwowej Inspekcji Pracy w P. kwotę 2.400,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;
5. zasądził od powoda Z. K. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa- Prezesa Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim kwotę 2.400,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych:

Na skutek skargi Z. K. z dnia 1 sierpnia 2007 r. Państwowa Inspekcja Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy w Ł. Oddział w P. przeprowadziła kontrolę w spółce (...) Sp. z o.o. w P.. Stwierdzone przez inspektora pracy naruszenia przepisów prawa pracy spowodowały zastosowanie przewidzianych prawem środków, w tym wydanie: decyzji administracyjnej nakazującej m.in. ustalenie rodzaju odzieży i obuwia roboczego na stanowiskach pracy i dostarczenia zatrudnionym pracownikom odzieży i obuwia roboczego, wydanie wystąpienia obejmującego 16 wniosków. W wyniku postępowania kontrolnego i wykroczeniowego wydano mandat karny za popełnieni 7 wykroczeń przeciwko prawom pracownikom, którym nałożono grzywnę w wysokości 1.000,00 zł.

Przed Sądem Rejonowym w Piotrkowie Trybunalskim IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie IV P 140/10 toczyło się postępowanie z powództwa Z. K. przeciwko (...) Sp. Z o. o. o sprostowanie świadectwa pracy, wynagrodzenia i diety. Wyrokiem z dnia 18 września 2012 r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych nakazał pozwanemu (...) Sp. z o.o. w P. sprostować świadectwo pracy Z. K. oraz oddalił powództwo w pozostałej części.

Na skutek apelacji Z. K. od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 18 września 2012 r., sygn. akt 140/10, Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim w wyroku z dnia 14 maja 2013 r., sygn. akt V Pa 198/12, uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach procesu za instancję odwoławczą.

Powód Z. K. nie składał skargi na przewlekłość postępowania przed Sądem Okręgowym w Piotrkowie Trybunalskim w postępowaniu apelacyjnym prowadzonym na skutek apelacji Z. K. w sprawie IV P 140/10.

Wyrokiem z dnia 16 lutego 2015 r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych sprawie z powództwa Z. K. przeciwko (...) Sp. z o.o. o sprostowanie świadectwa pracy, wynagrodzenie, diety, ryczałt za noclegi, ustalenie istnienia stosunku pracy w punkcie 2 wyroku zasądził od (...) Sp. z o.o. na rzecz Z.

K. kwotę 2.504,12 zł brutto oraz kwotę 4.951,95 euro, a w punkcie 7 wyroku zasądził od (...) Sp. z o.o. na rzecz Z. K. kwotę 1.932,50 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Na skutek zażalenia Z. K. oraz apelacji (...) Sp. z o.o. od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 16 lutego 2015 r., sygn. akt 214/13/10, Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim w wyroku z dnia 9 sierpnia 2016 r., sygn. akt V Pa 189/15, V Pz 106/15, oddalił zażalenie Z. K. oraz oddalił apelację i zasądził od (...) Sp. z o.o. na rzecz Z. K. kwotę 900,00 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania za instancję odwoławczą.

Wyrokiem z dnia 10 lutego 2015 r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie z powództwa Z. K. przeciwko (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P., sygn. akt IV P 52/14 o zadośćuczynienie i odszkodowanie - oddalił powództwo.

Postanowieniem z dnia 24 lutego 2016 r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim I Wydział Cywilny umorzył postępowanie w sprawie z powództwa Z. K. przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu w Piotrkowie Trybunalskim oraz Skarbowi Państwa - Sądowi Okręgowemu w Piotrkowie Trybunalskim o nakazanie i zapłatę.

Postanowieniem z dnia 31 października 2016 r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim I Wydział Cywilny oddalił skargę Z. K. na zaniechanie Komornika sądowego B. B. przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia - Krzyków we Wrocławiu, czynności polegającej na ukaraniu dłużnika grzywną w wysokości 2.000,00 zł oraz zajęciu naczepy (...) o nr rej. (...) w sprawie Km 54785/15.

Postanowieniem z dnia 1 lutego 2017 r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim I Wydział Cywilny odrzucił zażalenie Z. K. na postanowienie z dnia 31 października 2016 r.

W dniu 14 lipca 2017 r. Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim II Wydział Cywilny Odwoławczy w sprawie sygn. akt II Cz 487/17 wydał postanowienie, w którym oddalił zażalenie powoda na postanowienie z dnia 1 lutego 2017 r.

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Piotrkowie Trybunalskim A. R. (1) na skutek wniosku wierzyciela Z. K. prowadziła postępowanie egzekucyjne przeciwko (...) Sp. z o.o. w likwidacji pod sygn. Km 1763/16 na podstawie tytułu wykonawczego: wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 16 lutego 2015 r., sygn. akt IV P 214/13 oraz wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 9 sierpnia 2016 r., sygn. akt V Pa 89/15, V Pz 106/15.

Postanowieniem z dnia 26 stycznia 2017 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Piotrkowie Trybunalskim A. R. (1) umorzyła postępowanie w sprawie wobec bezskuteczności egzekucji.

Postanowieniem z dnia 17 grudnia 2012 r. wydanym w sprawie I Ds. - (...) Komenda Miejska Policji w P. na skutek zawiadomienia Z. K. odmówiła wszczęcia śledztwa w sprawie przekroczenia uprawnień i narażenia Skarbu Państwa na wydatek 4.000,00 zł na skutek błędów Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim. Postanowienie zostało zatwierdzone przez Prokuratora Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim w dniu 18 grudnia 2012 r.

Postanowieniem z dnia 4 kwietnia 2013 r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim II Wydział Karny na skutek zażalenia Z. K. na postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 18 grudnia 2012 r. utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.

Postanowieniem z dnia 17 lipca 2017 r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim II Wydział Karny w sprawie sygn. akt II Kp 147/17 w przedmiocie zażalenia Z. K. na postanowienie policji z dnia 17 marca 2017 r. o umorzeniu dochodzenia w sprawie PR 1 Ds. 1913.2016 pozostawił zażalenie bez rozpoznania.

Postanowieniem z dnia 19 grudnia 2017 r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim II Wydział Karny w sprawie sygn. akt II Kp 342/17 w przedmiocie zażalenia Z. K. na postanowienie Prokuratury Rejonowej w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 29 listopada 2017 r. o zawieszeniu dochodzenia w sprawie PR 1 Ds. 910.2017 utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.

W niniejszym postępowaniu stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o załączone do sprawy akta spraw sygn.: IV P 140/10, IV P 52/13, I Co 518/16, IV P 214/13, Ds. 2068/12, II Kp 42/13, II Kp 147/17, II Kp 342/17 oraz I C 1299/15. Przeprowadzenie dowodu z orzeczeń kończących wyżej wskazane postępowania nastąpiło na skutek wniosku powoda, który w wskazywał, iż przedmiotowe postępowania były prowadzone z uchybieniem przepisów i skutkowały powstaniem szkody po stronie powoda. Jednocześnie Z. K. nie przedstawił żadnych innych dowodów na poparcie swoich twierdzeń, w szczególności nie wykazał, iż do przewlekłości w przywoływanych postępowaniach w ogóle doszło, twierdzenia pozwu oparte były bowiem wyłącznie na subiektywnym przekonaniu powoda z pominięciem obiektywnych przesłanek. Nadto powód nie udowodnił, iż po jego stronie doszło do jakiegokolwiek szkody. Ponad wszelką wątpliwość należy wskazać, iż zgromadzone w toku postępowania dokumenty stanowią jedynie potwierdzenie prowadzonych z udziałem powoda Z. K. postępowań, nie mogą być jednak w niniejszej sprawie oceniane pod względem ich trafności i prawidłowości. W ocenie Sądu podstawa faktyczna pozwu została ujęta w sposób ogólny i nie została doprecyzowana tylko i wyłącznie poprzez przywołanie postępowań, do których powód zgłaszał w toku niniejszej sprawy swoje zastrzeżenia.

Sąd Rejonowy przy tak ustalonym stanie faktycznym oddalił powództwo.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że w przedmiotowej sprawie powód Z. K. skierował powództwo o zapłatę solidarnie od wszystkich pozwanych, tj. Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim, Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim, Prokuratora Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim, Państwowej Inspekcji Pracy w P. oraz od Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Piotrkowie Trybunalskim A. R. (1) kwoty 15.336,62 zł oraz kwot 4.951,95 euro odsetkami liczonymi od dnia 10 lipca 2007 r. tytułem odszkodowania, tj. n podstawie naruszenia prawa do rozpoznania sprawy bez zbędnej zwłoki oraz kwoty 10.000,00 zł tytułu przewlekłości postępowania w okresie od zakończenia przez powoda stosunku pracy do dnia wniesienia pozwu.

W toku postępowania powód nie sprecyzował podstawy prawnej pozwu, zaś na poparci swoich twierdzeń przywołał orzeczenia zapadłe w sprawach z jego udziałem prowadzonych przez pozwanych. Z. K. z powyższych orzeczeń wywodził słuszność swojego powództwa wskazując, że pozwani dopuścili się licznych uchybień w tym także przewlekłości, które ostatecznie doprowadziły do powstania szkody po stronie powoda. Na terminie rozprawy w dniu 12 kwietnia 2018 r. powód podnosił, iż dochodzone kwoty stanowią odszkodowanie i zadośćuczynienie, tj. utracony zarobek w firmie (...) Sp. z o.o. oraz poniesione koszty dojazdu w związku z stawiennictwem na rozprawach wyznaczonych wskutek pomyłek Sądu.

W ocenie Sądu Rejonowego powództwo Z. K. zostało ujęte w sposób zbyt ogólny, a żądania zostały sformułowane w sposób nieczytelny i bez oparcia w przepisach prawa. Sąd przyjął, iż powód starał się dochodzić roszczeń na podstawie art. 417 k.c., który statuuje odpowiedzialność Skarbu Państwa za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej. Przesłankami tej odpowiedzialności są: szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej oraz istnienie normalnego, adekwatnego związku przyczynowego między działaniem lub zaniechaniem przy wykonywaniu władzy a powstaniem szkody.

Ponadto w toku sprawy powód podnosił także, iż pozwani dopuścili się przewlekłości, co aktualizuje możliwość dochodzenia roszczeń na podstawie art. 16 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 75).

Sąd podkreślił, iż niezależnie od podstawy prawnej, obowiązek wykazania wszystkich przesłanek odpowiedzialności pozwanych ciążył wyłącznie na powodzie, a w szczególności udowodnienie, że po stronie powoda doszło do powstania szkody wywołanej postępowaniem, rzeczywiście prowadzonym z naruszeniem prawa. Do powstania odpowiedzialności Skarbu Państwa konieczne jest bowiem wykazanie istnienia normalnego związku przyczynowego pomiędzy zawinionym zachowaniem się funkcjonariusza państwowego, a szkodą.

Mając na uwadze powyższe Sąd Rejonowy w całości podzielił stanowiska pozwanych, którzy zgodnie wnosili o oddalenie powództwa podnosząc, iż powód nie sprostał obowiązkowi z art. 6 k.c. i nie udźwignął ciężaru udowodnienia okoliczności, na które powoływał się w pozwie.

Bez wątpienia żądanie powoda zostało ujęte w sposób, który uniemożliwia jego merytoryczną ocenę. Powód lakonicznie odnosi się do każdego z pozwanych, wskazując następnie, iż pozwani dopuścili się licznych uchybień, w tym także przewlekłości. Ponadto powód odwołuje się do niezawisłości sędziowskiej. Jednak twierdzenia pozwu Z. K. wywodzi jedynie z własnej, subiektywnej oceny z pominięciem obiektywnych przesłanek. Oczywistym jest, iż powód nie może w obecnym postępowaniu czynić zarzutów skierowanych przeciwko trafności, czy prawidłowości rozstrzygnięć poszczególnych jednostek organizacyjnych, od orzeczeń których przysługiwały powodowi środki odwoławcze. Zarzuty dotyczące oceny materiału dowodowego, nie mogą być obecnie skutecznie podnoszone - prowadziłoby to bowiem do powtórnej, pozainstancyjnej oceny ich prawidłowości.

Sąd Rejonowy stanął na stanowisku, że powód nie wykazał szkody pozostającej w normalnym związku przyczynowym z nieprawidłowościami, jakie miały nastąpić w toku powoływanych w sprawie postępowań, a w odniesieniu do części - w ogóle nie wykazał ich przewlekłości. Nie można zgodzić się z powodem, ażeby subiektywne twierdzenia strony o istnieniu przewlekłości w poszczególnych postępowaniach sądowych i to przewlekłości, która miałaby być wynikiem bezprawnego postępowania po stronie pozwanej rodziły prawo strony do skutecznej realizacji roszczenia odszkodowawczego.

W myśl art. 417 k.c. Skarb Państwa odpowiada za szkodę wyrządzoną niezgodnym z prawem działaniem lub zaniechaniem przy wykonywaniu władzy publicznej. Powód nie wskazał żadnych przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa na podstawie tego przepisu - w tym przede wszystkim nie określił jakie działanie lub zaniechanie Skarbu Państwa - pozwanych było niezgodne z prawem.

Bezprawność działania przy wykonywaniu władzy publicznej należy wyklądać ściśle, jako naruszenie zakazów lub nakazów wynikających z normy prawnej. Nieprawidłowość w działaniu władzy publicznej może przybrać postać naruszeń konstytucyjnych praw i wolności, konstytucyjnych zasad funkcjonowania władzy publicznej, uchybień wymaganym określonym w ustawach zwykłych, aktach wykonawczych (uchybień w sferze prawa materialnego i procesowego) jak i uchybień normom pozaprawnym w różny sposób powiązanych z normami prawnymi (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 5 kwietnia 2017 r., I ACa 1281/16).

Do powstania odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej, podobnie jak w innych wypadkach odpowiedzialności odszkodowawczej, niezbędne jest istnienie ogólnych przesłanek wywiedzionych z art. 361 k.c., a więc zdarzenia, z którym ustawa łączy odpowiedzialność (deliktu władzy publicznej), szkody oraz adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy szkodą i owym zdarzeniem. Ciężar dowodu co do tych wszystkich przesłanek spoczywa na poszkodowanym, który z tego obowiązku się nie wywiązał formułując bardzo ogólne, nieoparte faktami i nieodpowiadające prawu obowiązującemu w dacie prowadzonych czynności kontrolnych zarzuty, z którymi nie sposób się zgodzić w świetle okoliczności tej sprawy.

W konsekwencji Sąd Rejonowy uznał, iż powód nie udowodnił swojego roszczenia, co ostatecznie skutkowało oddaleniem powództwa w całości, co do każdego z pozwanych.

W przedmiocie kosztów procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., który stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

Powód przegrał sprawę w całości wobec czego Sąd zasądził od powoda Z. K. na rzecz każdego z pozwanych kwoty po 2.400,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany, zaskarżając wyrok w całości, zarzucając mu:

1. naruszenie art. 4 Konwencji o Prawach Człowieka,
2. naruszenie art 6 i innych Konstytucji RP,
3. naruszenie art. 84 Kodeksu Pracy,
4. naruszenie KC i KPC,
5. naruszenie art. 15 Ustawy o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki,
6. naruszenie prawa materialnego i procesowego.

Pełnomocnik Z. K. w uzupełnieniu wywiedzionej przez powoda apelacji wskazał, że zarzuca skarżonemu orzeczeniu:

1. 233 § 1 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na dowolnej ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego, sprzecznej z zasadami logicznego rozumowania, doświadczeniem życiowym i przepisami ustawy, polegającej na tym, że Sąd I Instancji uznał, że powód nie udowodnił swojego roszczenia, w szczególności poprzez niewykazanie poniesionej przez siebie szkody, podczas gdy w toku postępowania precyzyjnie wskazał i wyliczył wysokość szkody, której doznał na skutek zaniechań po stronie pozwanych;
2. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego i niewłaściwe dokonanie jego oceny w celu ustalenia faktów mających znaczenie dla sprawy, co skutkowało błędnym ustaleniem braku związku przyczynowego pomiędzy naruszeniami i zaniechaniami w działaniach pozwanych a szkodą powstałą w majątku powoda;
3. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez sprzeczne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego wyprowadzenie faktu z wyjaśnień powoda i dowodów z dokumentów, skutkiem czego Sąd I instancji błędnie ustalił, że z zebranego materiału dowodowego wynika jedynie subiektywne przekonania powoda o poniesionej przez niego szkodzie, a dowody wskazują jedynie na fakt prowadzonych przez Z. K. postępowań sądowych, podczas gdy z dowodów tych wynika adekwatny związek przyczynowy pomiędzy decyzjami procesowymi pozwanych a szkodą, której z tego tytułu doznał powód;
4. art. 231 k.p.c. poprzez uznanie za nieudowodniony fakt powstania i wysokości szkody oraz jej adekwatności do zaniechań pozwanych wywołujących tę szkodę pomimo, iż okoliczności te można wyprowadzić z innych bezspornych faktów, a mianowicie okoliczność powstania szkody po stronie powoda wynika wprost z faktu ustalenia jej powstania w wyroku sądowym, który powód uzyskał na swoją rzecz, a który nie został wykonany, w związku z czym jego roszczenie nie zostało zaspokojone;
5. art. 361 § 1 k.c. w zw. z art. 417 § 1 k.c. poprzez niewłaściwe przyjęcie, że wyrządzona powodowi szkoda nie pozostaje w normalnym związku przyczynowo - skutkowym z wydanymi decyzjami: o umorzeniu postępowania przygotowawczego przez prokuraturę, kończąca postępowanie prowadzone przez Państwową Inspekcję Pracy, trwającym sześć lat postępowaniem sądowym oraz decyzją o umorzeniu postępowania egzekucyjnego przez komornika, podczas gdy na ich skutek w majątku powoda powstała realna, nienaprawiona poprzez zaspokojenie roszczenia szkoda;
6. obraży art. 446 § 3 i 4 k.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, iż powód zgodnie z zasadami rozkładu ciężaru dowodowego nie wykazał przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanych.

W konkluzji apelujący wniósł o uwzględnienie powództwa w całości, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I Instancji. Ponadto wniósł również o ponowne

rozstrzygnięcie o kosztach postępowania za I instancję i zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za postępowanie odwoławcze; z ostrożności procesowej, na wypadek oddalenia apelacji powoda, wniósł - na podstawie art. 102 k.p.c. o odstąpieniu od obciążania Z. K. kosztami postępowania za obie instancje;

W odpowiedzi na apelację Skarb Państwa-Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim, wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację Skarb Państwa-Prokuratura Rejonowa w Piotrkowie Trybunalskim zastępowana przez Prokuraturę Okręgową w Piotrkowie Trybunalskim, wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację Skarb Państwa-Państwowa Inspekcja Pracy w P., wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację Skarb Państwa-Prezes Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim, wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jako bezzasadna podlega oddaleniu.

Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy w zakresie okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia nie są obarczone błędem i znajdują oparcie w materiale dowodowym zgromadzonym w toku postępowania. Sąd Odwoławczy przyjmuje zatem wskazanie ustalenia za własne.

Odnosząc się do zarzutu apelującego naruszenia art.233 k.p.c. należy podnieść, że przewidziane w art. 233 k.p.c. ramy swobodnej oceny dowodów wyznaczone są wymogami prawa procesowego, doświadczeniem życiowym oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonując wyboru określonych środków dowodowych i ważąc ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 14 sierpnia 2012r., III AUa 620/12, publ. LEX nr 1216345). Stawiając zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. należy wykazać, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. Z tych względów za niewystarczające należy uznać przekonanie strony o innej niż przyjęta przez Sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i o ich odmiennej ocenie niż ocena dokonana przez Sąd (tak: Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyrokach: z dnia 1 marca 2012r. I ACa 111/12; z dnia 3 lutego 2012r., I ACa 1407/11). Uznać zatem należy, że jeżeli Sąd, ze zgromadzonego materiału dowodowego, wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, chociażby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne (tak: Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyrokach: z dnia 8 lutego 2012r. (I ACa 1404/11), z dnia 14 marca 2012r. (I ACa 160/12), z dnia 29 lutego 2012r. (I ACa 99/12); a także wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 17 maja 2012r. VI ACa 31/12).

Nie można również pominąć, iż same, nawet poważne wątpliwości co do trafności oceny dokonanej przez sąd pierwszej instancji, jeżeli tylko nie wykroczyła ona poza granice zakreślone w art. 233 § 1 k.p.c., nie powinny stwarzać podstawy do zajęcia przez sąd drugiej instancji odmiennego stanowiska (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012r., I UK 347/11).

W rozpoznawanej sprawie apelujący podnosił, że w wyniku błędów proceduralnych Sąd pierwszej instancji błędnie przyjął, iż powód nie udowodnił swojego roszczenia, w szczególności poprzez niewykazanie poniesionej przez siebie szkody, oraz nie wykazał braku związku przyczynowego pomiędzy naruszeniami i zaniechaniami w działaniach pozwanych a szkodą powstałą w majątku powoda. Apelujący zarzucił Sądowi Rejonowemu błędne uznanie, że z zebranego materiału dowodowego wynika jedynie subiektywne przekonanie powoda o poniesionej przez niego szkodzie, a dowody wskazują jedynie na fakt prowadzonych przez Z. K. postępowań sądowych.

W ocenie Sądu Okręgowego zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. należało uznać za chybiony, gdyż Sąd Rejonowy wszechstronnie rozważył zebrany w tej sprawie materiał dowodowy, swoje twierdzenia przekonująco i należycie uzasadnił, odwołując się do przedstawionych dowodów. W niniejszym postępowaniu stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił w oparciu o załączone do sprawy akta spraw sygn.: IV P 140/10, IV P 52/13, I Co 518/16, IV P 214/13, Ds. 2068/12, II Kp 42/13, II Kp 147/17, II Kp 342/17 oraz I C 1299/15. Dowody z orzeczeń kończących wyżej wskazane postępowania przeprowadzone zostały na skutek wniosku powoda, który wskazywał, iż przedmiotowe postępowania były prowadzone z uchybieniem przepisów i skutkowały powstaniem szkody po stronie powoda. Jak trafnie wskazał Sąd pierwszej instancji powód Z. K. nie przedstawił żadnych innych dowodów na poparcie swoich twierdzeń.

Wbrew stanowisku apelującego, prawidłowa pozostaje konstatacja Sądu Rejonowego, że powód nie wykazał, że w przywoływanych postępowaniach doszło do jakiegokolwiek przewlekłości. Twierdzenia pozwu oparte były bowiem wyłącznie na subiektywnym przekonaniu powoda z pominięciem obiektywnych przesłanek. Powód nie udowodnił również, iż po jego stronie doszło do szkody wywołanej bezprawnym działaniem lub zaniechaniem przez pozwanych, a zgromadzone w toku postępowania dokumenty stanowią jedynie potwierdzenie prowadzonych z udziałem apelującego postępowań. Nie mogą one być jednak w niniejszej sprawie oceniane pod względem ich trafności i prawidłowości. Powód nie może czynić zarzutów skierowanych przeciwko trafności, prawidłowości rozstrzygnięć poszczególnych podmiotów, od których przysługiwały mu środki odwoławcze wynikające z danego trybu postępowania.

Bezzasadny okazał się zarzut naruszenia art. 231 k.p.c.. Jak już wyżej wspomniano powód nie zdołał udowodnić faktu powstania i wysokości szkody. Nie można się też zgodzić z twierdzeniem skarżącego, że okoliczności te można wyprowadzić z faktu wydania wyroku sądowego korzystnego dla powoda, który nie został wykonany, w wyniku czego jego roszczenie nie zostało zaspokojone. Zobowiązaniem wobec powoda zgodnie z treścią wyroku Sądu Pracy był (...) w P., a nie żaden z pozwanych podmiotów w rozpoznawanej sprawie. Ponadto apelujący nie wykazał by szkoda pozostawała w normalnym związku przyczynowym z - według nieudowodnionego twierdzenia powoda - przewlekłością wymienionych postępowań. W ocenie Sądu Okręgowego subiektywne przekonanie strony i oparte jedynie na tym przekonaniu twierdzenia o istnieniu przewlekłości w poszczególnych postępowaniach sądowych i to przewlekłości, która miałaby być wynikiem bezprawnego postępowania po stronie pozwanej, bez przedstawienia dowodów na poparcie tych twierdzeń, nie mogą stanowić podstawy do roszczenia odszkodowawczego. Istnienia normalnego związku przyczynowego jako przesłanki odpowiedzialności pozwanych nie można wywieść - w rozumieniu art. 231 k.p.c. - z ustalonych faktów w oparciu o orzeczenia Sądów, Prokuratury, Komornika oraz decyzji Państwowej Inspekcji Pracy w P., gdyż ustalone fakty wskazują jedynie na wynik toczących się z udziałem powoda postępowań.

Chybiony okazał się zarzut naruszenia art. 361 § 1 k.c. w zw. z art. 417 § 1 k.c. W ocenie Sądu Okręgowego szkoda w postaci wskazanej przez apelującego nie pozostaje w normalnym związku przyczynowo skutkowym z działaniami bądź zaniechaniami pozwanych. W myśl art. 417 k.c. Skarb Państwa odpowiada za szkodę wyrządzoną niezgodnym z prawem działaniem lub zaniechaniem przy wykonywaniu władzy publicznej. Przesłankami tej odpowiedzialności są szkoda wyrządzona przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej oraz istnienie normalnego, adekwatnego związku przyczynowego między działaniem lub zaniechaniem przy wykonywaniu władzy a powstaniem szkody. Trafnie uznał Sąd Rejonowy, że powód nie wskazał żadnych przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa na gruncie przepisu art. 417 k.c. . Przede wszystkim zaś nie określił jakie działanie lub zaniechanie któregośkolwiek z pozwanych było niezgodne z prawem.

Jak słusznie wskazał Sąd pierwszej instancji, do powstania odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej, podobnie jak w innych wypadkach odpowiedzialności odszkodowawczej, niezbędne jest istnienie ogólnych przesłanek wywiedzionych z art. 361 k.c., a więc zdarzenia, z którym ustawa łączy odpowiedzialność (deliktu władzy publicznej), szkody oraz adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy szkodą i owym zdarzeniem. To na powódzie spoczywał ciężar dowodu, co do wykazania w/w przesłanek. Nie sprostał temu obowiązkowi, formułując jedynie ogólne, niepoparte faktami i nieodpowiadające prawu obowiązującemu w dacie prowadzonych czynności kontrolnych zarzuty, z którymi nie można się zgodzić w świetle okoliczności kontrolowanej sprawy.

Bezasadny okazał się również zarzut naruszenia art. 16 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 75). Wskazanie w przepisie art. 16 w/w ustawy na uprawnienie strony, która uprzednio nie złożyła skargi na przewlekłość (lub której skarga została oddalona), do dochodzenia wyrównania szkody od Skarbu Państwa w oparciu o generalną podstawę deliktu publicznego z art. 417 k.c. daje podstawę do wniosku, że przepis art. 16 ustawy potwierdza to, że w sytuacji prowadzenia postępowania sądowego ze zwłoką i jego nie zakończenie w rozsądnym terminie, Skarb Państwa odpowiada odszkodowawczo wobec podmiotu, który w jej następstwie doznał uszczerbku. Ma on charakter normy kolizyjnej, nie opisującej żadnych (szczególnych) materialnoprawnych przesłanek tej odpowiedzialności, spełnienie których warunkuje powstanie roszczenia odszkodowawczego. Przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa oraz rozkład ciężaru ich dowodzenia nie ulegają w takiej sytuacji zmianie z tą tylko różnicą, że dochodzący roszczenia nie legitymuje się orzeczeniem prejudycjalnym, stwierdzającym przewlekłość, a Sąd w ramach postępowania, samodzielnie ustala, czy postępowanie. do którego odwołuje się powód, rzeczywiście było prowadzone ze zwłoką, (por. judykant Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2008 r., sygn. III CZP 25/08, publ. OSNC z 2009 nr 9 poz. 127 oraz pogląd W. Szydło w opracowaniu: Skarga na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, pod redakcją W. Skorupki - Wydawnictwo ChH Beck 2010).

W ocenie Sądu Okręgowego powód nie wskazał żadnych przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanych stadio fisci Skarbu Państwa zgodnie z art. 417 § 1 k.c. a w konsekwencji naruszenia art. 16 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki. W szczególności nie udowodnił, że doszło do powstania szkody po jego stronie a same postępowania sądowe, egzekucyjne czy prokuratorskie, rzeczywiście będąc prowadzone ze zwłoką, zrodziło te naruszenia, które spowodowały szkodę podlegającą kompensacie poprzez zapłatę żądanego odszkodowania. Przykładowo w odniesieniu do pozwanego Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim, powód czyni jedynie niedorzeczny i procesowo irrelevantny zarzut w postaci choroby sędziego orzekającego w jego sprawie w postępowaniu apelacyjnym.

Wskazać przy tym należy na brak możliwości objęcia pozwanego Państwowej Inspekcji Pracy wskazywaną przez powoda podstawą prawną art.16 w/w ustawy dochodzonych roszczeń (biorącą podstawę w przewlekłości postępowania), bowiem ustawa nie ma zastosowania do tego podmiotu. Zgodnie z art. 1. ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, ustawa ta reguluje zasady i tryb wnoszenia oraz rozpoznawania skargi strony, której prawo do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki zostało naruszone na skutek działania lub bezczynności sądu lub prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze. Ponadto zgodnie z art. 1 ust. 2 w/w ustawy jej przepisy stosuje się odpowiednio, gdy na skutek działania lub bezczynności sądu albo komornika sądowego doszło do naruszenia prawa strony do przeprowadzenia i zakończenia bez nieuzasadnionej zwłoki sprawy egzekucyjnej lub innej sprawy dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego.

Chybiony a przede wszystkim niezrozumiały jest zarzut naruszenia art. 446 § 3 i 4 k.c. w zw. z art. 6 k.c.. Przepis art. 446 § 3 i 4 k.c. odnosi się do roszczeń odszkodowawczych w przypadku śmierci poszkodowanego,

a więc nie ma zastosowania w stanie faktycznym rozpoznawanej sprawy. Natomiast jeśli chodzi o art. 6 k.c., to Sąd Rejonowy prawidłowo wskazał, że powód zgodnie z zasadami rozkładu ciężaru dowodowego nie wykazał przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanych. Jak już wyżej wskazano, obowiązek ten ciążył wyłącznie na powodzie, który w szczególności nie zdołał udowodnić, że po jego stronie doszło do powstania szkody wywołanej postępowaniem, rzeczywiście prowadzonym z naruszeniem prawa. Do powstania odpowiedzialności Skarbu Państwa konieczne jest bowiem wykazanie istnienia normalnego związku przyczynowego pomiędzy zawinionym zachowaniem się funkcjonariusza państwowego, a szkodą.

Ze wskazanych w powyżej przedstawionych rozważaniach przyczyn za bezzasadne należało uznać zarzuty apelującego naruszenia art. 4 Konwencji o Prawach Człowieka, naruszenie art 6 i innych Konstytucji RP, naruszenie art. 84 Kodeksu Pracy, naruszenie KC i KPC, naruszenie art. 15 Ustawy o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, naruszenie prawa materialnego i procesowego. Do części z tych zarzutów zachodziła trudność odniesienia się wobec ich ogólnikowego sformułowania (naruszenie prawa materialnego i procesowego). Art. 4. Konwencji o Prawach Człowieka statuuje zakaz niewolnictwa lub pracy przymusowej. Trudno odnieść się w realiach sprawy do twierdzenia apelującego, że skoro powód przez 11 lat nie otrzymał wynagrodzenia za swoją rzetelną pracę, to według niego za przyzwoleniem pozwanych świadczył pracę niewolniczą. W analogiczny sposób został uzasadniony przez apelującego zarzut naruszenia art. 84 Kodeksu Pracy. Podobnie rzecz się ma, jeśli chodzi o zarzut naruszenia Konstytucji RP, który miałby polegać na domaganiu się od powoda udowodnienia jego racji zgodnie z art.6 k.c..

W tym stanie rzeczy, nie dzieląc zarzutów sformułowanych w wywiedzionym środku zaskarżenia, Sąd Okręgowy oddalił apelację powoda na podstawie artykułu 385 k.p.c..

Na podstawie art. 102 k.p.c. nie obciążył powoda Z. K. kosztami postępowania apelacyjnego należnymi pozwany, uznając, że charakter sprawy uzasadniał subiektywne przekonanie powoda, działającego bez pomocy prawnej profesjonalnej, o zasadności skierowania swoich roszczeń do pozwanych. Ponadto sytuacja życiowa i materialna przegrywającego apelującego powoda uzasadnia w tym przypadku odstępstwo od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Sąd uwzględnił okoliczności podnoszone przez powód, że nie posiada na chwilę obecną żadnego stałego dochodu i przychodu. Podejmuje się wykonywania sezonowych prac, jednakże ze względu na kolejną falę pandemii wirusa S.-C.-2, jego sytuacja finansowa jest trudna. Na terenie Szwecji, gdzie mieszka, została w stosunku do niego ogłoszona upadłość, spłaca on swoje zobowiązania podatkowe. Z. K. zmuszony jest ponosić koszty podróży do Polski, by móc brać udział w licznych postępowaniach sądowych, które prowadzi, by dochodzić ochrony swoich praw, posiada również obowiązki alimentacyjne, które w dużym stopniu obciążają jego budżet. Powód posiada co prawda wierzycelności, jednak nie może uzyskać ich zaspokojenia ze względu na przedłużające się postępowania sądowe i egzekucyjne.

Na podstawie § 8 pkt 6) w zw. z § 16. ust. 1. pkt. 1) i § 4 ust. 3. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3.10.2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, Sąd Okręgowy przyznał A. R. (2) kwotę 2214 zł brutto tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu powodowi Z. K. w postępowaniu apelacyjnym.